

Discurs del rector

Acte d'inauguració oficial del curs acadèmic 2014-2015. 23 de setembre de 2014

En aquesta breu intervenció començaré per constatar les condicions de contorn en que s'ha trobat la UPC els darrers anys, per valorar, a continuació, de forma apropiada els resultats obtinguts en aquest període. Finalment, i en la última part de la meva intervenció, plantejaré els objectius que ens hem marcat per a aquest curs 2014-15.

Portem sis anys de recessió econòmica, una recessió que ha comportat una reducció molt important de la despesa pública. En particular, de la despesa destinada a l'ensenyament superior i a la recerca.

En termes de polítiques de personal, s'han produït acomiadaments de PDI i de PAS que han minvat considerablement la nostra plantilla. La situació ha esdevingut crítica per la impossibilitat de reposar cap plaça de PAS i de tenir una taxa de reposició del PDI de només el 10 %. En termes generals, han empitjorat considerablement les condicions de treball de tots plegats.

La reducció de l'activitat econòmica ha perjudicat especialment una universitat com la nostra, en la qual el pes de la transferència de coneixement, i els ingressos que se'n deriven, és rellevant. A més de la recessió i les seves conseqüències, any rere any hem incrementat el deute fins arribar a la situació actual. Una situació que, a més de ser insostenible, genera unes tensions de tresoreria molt difícils de resoldre.

Les conseqüències de la crisi no només han afectat la universitat, sinó també les administracions i els ens que en depenen. I aquí val la pena assenyalar que

el comportament de les universitats ha estat inqüestionable. Inqüestionable perquè si bé el 2013 hem generat dèficit, entorn l'1% que està molt per sota de l'1,9% que va generar Catalunya

I això, mentre es fan proclames en favor d'una societat basada en el coneixement i, simultània i paradoxalment, es redueix el finançament de la Universitat i de la recerca en general. Un finançament que en el cas de la transferència de coneixement és pràcticament nul.

Malgrat aquesta situació, la UPC ha sabut millorar la seva situació relativa en la pràctica totalitat dels paràmetres d'avaluació.

Mantenim el nostre pes al sistema català amb un lleuger increment respecte anys anteriors, de manera que, mentre que la demanda global a Catalunya ha disminuït gairebé en 4 punts, a la UPC s'ha incrementat en un 1%, el que significa que comencem a recuperar-nos de la davallada excepcional del curs passat.

Per primer cop ens hem classificat al rànquing de Shanghai entre les 500 millors universitats dels món i hem millorat posicions tant en general, com en el detall d'algunes de les disciplines que ens són pròpies.

Vull destacar com un fet diferencial de la UPC que la majoria dels nostres estudis tenen un component important d'aprenentatge basat en el projecte.

Aquesta metodologia, específica dels plans d'estudis d'arquitectura i que acostava la docència a la pràctica del món professional, cada vegada és més comú als nostres ensenyaments. En són exemples experiències com la participació al

concurs Solar Decathlon o a les diverses versions de Fórmula Student. Exemples als que se sumen altres projectes com el programa Concebre-Dissenyar-Implementar-Operar o la rellevància docent de disposar de la Clínica Universitària de la Visió.

Gràcies en part a la contribució d'aquestes i altres iniciatives gaudim d'una elevada taxa d'inserció laboral i els nostres graduats en els àmbits de l'enginyeria i l'arquitectura són els que triguen menys temps en trobar una feina, com posa de manifest el 5è estudi d'inserció laboral d'AQU.

La UPC és una universitat molt activa pel que fa a la recerca i a la transferència de tecnologia: tenim més de 1.700 projectes actius que involucren a més de 2100 empreses i entitats.

I estem disposats a no perdre cap oportunitat. Des de les possibilitats que poden proporcionar els doctorats industrials, a la convocatòria de RIS3 passant per l'impuls a la nostra capacitat d'acció internacional en zones emergents del món.

De tot això, per tot això, us en vull donar les gràcies. Sou tots i cada un de vosaltres, personal acadèmic, d'administració i serveis i estudiants que ho esteu fent possible.

A continuació esmentaré alguna dels objectius que ens plantegem per aquest curs 2014-15. Aquests objectius formen part del pla de govern que debatrem al proper Claustre Universitari que s'ha de celebrar el 2 de desembre.

El primer objectiu és econòmic i irrenunciable.

Per al 2014 ens hem compromès a aconseguir l'equilibri pressupostari. Un objectiu que esperem assolir si rebem el finançament públic previst. Estem treballant per reduir el deute acumulat a partir de la venda d'una part del nostre patrimoni.

També estem treballant per resoldre les tensions de tresoreria: en aquests primers 9 mesos de 2014 hem pogut contrarestar els problemes de tresoreria amb la consecució de noves pòlisses de crèdit i amb la complicitat de la Secretaria d'Universitats i Recerca; gràcies secretari per aquest suport. Tanmateix, el problema encara no està totalment resolt i abans de final d'any encara podem trobar-nos novament davant de situacions crítiques.

Com a segon objectiu volem revalidar la confiança interna i externa. Les relacions al sí de la universitat són les pròpies d'una organització complexa, que, majoritàriament, està convençuda del seu valor i les seves possibilitats. Com a rector puc dir que només he trobat disponibilitat i col·laboració per part de tothom, i també per això us en vull donar les gràcies.

Pel que fa a la confiança externa, estem reeixint en aquesta revàlida; augmentant tant a nivell docent com de recerca i transferència de coneixement. Alguns dels paràmetres que permeten afirmar-ho són l'increment relatiu del nombre de nous estudiants, el volum econòmic dels projectes, els convenis signats amb entitats públiques i privades i les patents i spin-offs generades.

Com a tercer objectiu pretenem, en els propers exercicis pressupostaris, poder fer una autèntica política universitària en docència, recerca, relacions internacionals, la component social de la universitat i el foment de la vida

universitària.

En un context més acadèmic ja hem començat a treballar en el mapa de graus i màster, així com en la reorganització de la formació continuada. Objectius prou complexos per al quals ens cal la col·laboració de tothom.

Tanmateix, hi ha altres temes de política universitària que no depenen de nosaltres, sinó de l'administració pública catalana o estatal. L'estabilització del professorat, la no adequació d'algunes normatives vigents a les necessitats de les universitats o el cost de seguir estudis universitaris en són exemples.

Secretari d'Universitats i Recerca, permeteu-me que us demani que aprofitem els esforços dedicats a analitzar alternatives al pla Serra i Hunter, quan estava fortament qüestionat pels ministeris d'hisenda i educació.

Hauríem d'aconseguir, en un breu període de temps, l'estabilitat d'aquells dels nostres professors que estan en una situació d'interinatge i que han superat els plans d'avaluació propis de la nostra universitat. També és del tot necessari trobar mecanismes que permetin superar la manca total de reposició del PAS.

Aprofito que esteu avui aquí també per reiterar el nostre compromís per un sistema universitari públic basat en la igualtat d'oportunitats. Si degut a l'actual situació econòmica ha calgut mantenir el decret de preus, es fa necessària una política de beques que permeti que l'accés a la universitat no estigui limitat per qüestions econòmiques; considerant la introducció de beques salari pels cassos més greus.

Finalment, estareu tots d'acord amb mi que la UPC no és ni pot ser aliena a la

situació que viu el país. Com a universitaris, sempre hem reclamat poder participar en les decisions que ens són pròpies. Hem defensat un claustre universitari amb més poders dels que té actualment i un model de govern basat en òrgans personals i col·lectius, no pas assemblearis, elegits per i entre els universitaris. Per tant, estic convençut que davant el clam del nostre país per poder expressar la seva voluntat, a la UPC serem coherents.

De la mateixa manera, crec que és lícit demanar coherència en aquests mateixos termes a l'administració pública quan es planteja el govern de les universitats. Un govern que ha de ser triat entre i pels universitaris.

Només em queda agrair altra vegada la col·laboració de tots vosaltres: acadèmics, personal d'administració i serveis, estudiants, representants de la societat civil i de l'administració pública. I desitjar-nos de tot cor un bon nou curs 2014-15 que queda ara i aquí inaugurat.